

Registrul Emisiilor și Transferului de Poluanți (RETP)

Întrebări și Răspunsuri

REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation,
Building and Nuclear Safety

CONȚINUT

1. Ce este RETP?
2. Protocolul CEE ONU privind RETP și Regulamentul UE
3. Ce sectoare industriale sunt acoperite de RETP?
4. Ce activități economice sunt incluse în RETP?
5. Ce poluanți sunt incluși în RETP?
6. Cum sunt raportate informațiile din industrie către RETP?
7. Cât de des raportează agenții economici?
8. Cum este asigurată calitatea datelor?
9. Care sunt bazele juridice ale RETP?
10. Cum se utilizează datele privind RETP?
11. Sunt periculoase emisiile ridicate produse de instalații pentru mediul înconjurător și pentru sănătatea umană?
12. Emisiile ridicate produse de instalații înseamnă standarde de mediu slab dezvoltate?
13. Au fost autorizate emisiile raportate?
14. Operatorii pot să nu raporteze datele considerate confidențiale?
15. Nu găsesc o instalație pe care o consider ca fiind din cadrul RETP. De ce?
16. Ce se întâmplă dacă o instalație nu își respectă obligațiile de raportare?
17. Ce aspecte de mediu nu sunt incluse în RETP?
18. Cum și în ce formate pot fi descărcate datele RETP?
19. Care sunt cele mai bune practici? Ce este Thru.de?
20. Ce este E-RETP?
21. Există RETP-uri în alte țări?
22. Există RETP în România?
23. Care este rolul ONG-urilor?

1. CE ESTE REGISTRUL EMISIILOR ȘI TRANSFERULUI DE POLUANȚI (RETP) ?

RETP este registrul emisiilor și transferului de poluanți – un instrument de monitorizare utilizat la nivel național, european și internațional, o bază de date fiabile pentru informare și decizii în probleme de mediu. Termenul provine de la Protocolul CEE-ONU privind registrele emisiilor și transferului de poluanți (denumit în continuare Protocolul) . Uniunea Europeană a semnat Protocolul în 2003 la Kiev și, pentru implementarea acestuia, a înființat un registru al emisiilor și transferurilor de poluanți la nivel comunitar – E-PRTR (European Pollutant Release and Transfer Register). Registrele naționale, elaborate de țările europene semnatare ale Protocolului, fac parte din registrul european E-PRTR .

În 2013 Republica Moldova a ratificat Protocolul, care urmează să fie operațional începând cu anul 2018. RETP al RM este conceput sub forma unei baze de date electronice accesibile publicului, ce conține date cu privire la poluanții emiși sau transferați dintr-o varietate de surse, care pot avea un efect potențial dăunător asupra mediului și sănătății.

Bază
de
date

Informare
în problemele
de mediu

2018: operatorii
raportează
online

2. PROTOCOLUL CEE-ONU PRIVIND RETP ȘI REGULAMENTUL UE

Regulamentul
privind
instituirea
registriului

Implementarea
Protocolului
CEE ONU

Participarea
Publicului

RETP al Republicii Moldova transpune Regulamentul (CE) nr. 166/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 ianuarie 2006 de instituire a unui registru european al emisiilor și transferului de poluanți și modificarea Directivelor Consiliului 91/689/CEE și 96/61/CE (publicat în Jurnalul Oficial a Uniunii Europene L 033/1), în scopul implementării Protocolului CEE-ONU privind registrele emisiilor și transferului de poluanți, ratificat de RM prin Legea nr. 99 din 26.04.2013 pentru ratificarea Protocolului privind registrele emisiilor și transferului de poluanți la Convenția privind accesul la informație, justiție și participarea publicului la adoptarea deciziilor în domeniul mediului.

3. CE SECTOARE INDUSTRIALE SUNT ACOPERITE DE RETP?

RETP acoperă 9 sectoare industriale [anexa 1 la Regulamentul (CE) nr. 166/2006]:

- energetic;
- producția și prelucrarea metalelor;
- industria minereurilor;
- industria chimică;
- gestionarea deșeurilor și a apelor reziduale;
- producerea și procesarea hârtiei și a lemnului;
- producție animală intensivă și acvacultură;
- producția produselor de origine animală sau vegetală din industria alimentară și a băuturilor;

alte activități (care implică aplicarea substanțelor chimice).

Fiecare sector industrial cuprinde o gamă mai largă de activități economice – în total 65 [a se vedea anexa 1 la Regulamentul (CE) nr. 166/2006]. De exemplu, în cazul țării noastre, producerea cimentului, companiile avicole sau de minerit, centralele termoelectrice, companiile apă-canal etc.

4. CE ACTIVITĂȚI ECONOMICE SUNT INCLUSE ÎN RETP?

RETP al RM include următoarele activități economice din cele 9 sectoare industriale:

- rafinării de petrol și gaze;
- centrale termice și alte instalații de ardere;
- instalații de producere a fontei brute sau a oțelului;
- turnătorii de metale feroase;
- exploatarea miniere de suprafață și de carieră;
- instalații de fabricare a sticlei, inclusiv a fibrelor de sticlă;
- instalații de producție de clincher de ciment în cuptoare rotative;
- instalații de incinerare a deșeurilor periculoase sau nepericuloase;
- depozite de deșeuri;
- instalații de tratare a apelor urbane reziduale;
- unități industriale pentru producția de hârtie și carton;
- instalații de creștere intensivă a păsărilor de curte sau a porcilor;
- abatoare;
- tratarea și prelucrarea destinată producerii de produse alimentare și băuturi.

Conform limitelor stabilite de Protocol (volumul de producere și numărul de angajați), în Republica Moldova subiect al raportării la RETP sunt circa 400 de agenți economici.

5. CE POLUANȚI SUNT INCLUȘI ÎN RETP?

RETP al RM include 102 substanțe chimice: 86 de substanțe conform Protocolului CEE-ONU privind RETP, 5 substanțe suplimentare conform Regulamentului (CE) nr. 166/2006 (a se vedea anexa II la Regulament) și încă 11 substanțe conform convențiilor internaționale la care RM este parte.

Printre grupele majore de poluanți posibil de a fi emiși se numără:

- gazele cu efect de seră;
- metalele grele;
- poluanții organici persistenți;
- hidrocarburile aromatice;
- azbestul;
- particulele fine, sau PM_{2,5}.

**102 Substanțe
chimice**

**Anexa 2
Regulamentul
CE**

Gaz cu
efect de
seră

Azbest

Metale
grele

Particule
fine

Hidrocarb
uri
aromatice

6. CUM SUNT RAPORTATE INFORMAȚIILE DIN INDUSTRIE CĂTRE RETP?

Operatorii care desfășoară una sau mai multe activități prevăzute în Regulamentul RETP al RM sunt obligați să raporteze, pe cheltuiala proprie, în modul și în termenii specificați în Regulament, autorității competente, conform anexelor, cantitățile anuale, împreună cu precizarea că informația se bazează pe măsurători, calcule sau estimări, ale următoarelor date:

- a) emisiile în aer, apă sau sol ale oricărui poluant specificat în Regulament;
- b) transferurile în afara amplasamentului de deșeuri periculoase care depășesc 2 tone/an sau de deșeuri nepericuloase care depășesc 2000 tone/an pentru oricare operație de valorificare sau eliminare, cu excepția operațiilor de eliminare pentru „amendarea solului” și „injecție subterană de adâncime”, la care se referă pct. 18 din Regulamentul RETP, indicând cu „R” sau „D”, conform Legii RM privind deșeurile, nr. 209 din 29.07.2016, respectiv, dacă deșeul este destinat valorificării sau eliminării și, în cazul transferurilor transfrontaliere ale deșeurilor periculoase, numele și adresa valorificatorului sau eliminatorului de deșeuri și ale amplasamentului pe care se face valorificarea sau eliminarea efectivă;
- c) transferurile în afara amplasamentului ale oricăror poluanți specificați în Regulament prin apele uzate care sunt destinate epurării.

7. CÂT DE DES RAPORTEAZĂ AGENȚII ECONOMICI?

Operatorul fiecărui complex industrial care face subiectul cerințelor de raportare stabilite transmite raportul privind emisiile și transferul de poluanți organului central de mediu al administrației publice în format electronic sau pe suport hârtie până la următoarele termene:

- a) 31 mai 2018 – pentru primul an de raportare, respectiv, anul 2017;
- b) 30 aprilie 2019 – pentru al doilea an de raportare, respectiv, anul 2018;
- c) 30 aprilie $n+1$ – pentru următorii ani de raportare, considerând n = anul de raportare.

După stabilirea sistemului național RETP, agenții economici vor raporta o dată pe an.

Raportăm

**31 mai 2018 –
pentru anul 2017**

**30 aprilie 2019 –
pentru anul 2018**

8. CUM ESTE ASIGURATĂ CALITATEA DATELOR?

Organul central de mediu al administrației publice evaluează calitatea datelor furnizate de operatorii complexelor industriale, în special în ceea ce privește exhaustivitatea/integralitatea, consecvența și credibilitatea acestora. Metodologia de evaluare a calității este parte componentă a Ghidului privind implementarea RETP.

Organul central de mediu al administrației publice coordonează activitatea de evaluare și asigurare a calității datelor pe baza ghidurilor pentru monitorizarea și raportarea emisiilor, în concordanță cu metodologiile internaționale aprobate, unde este cazul.

Verificarea la etapa inițială poate fi efectuată la momentul prezentării rapoartelor, a formularelor statistice. Din momentul în care va funcționa raportarea on-line pe site-ul web al registrului național, verificarea se va face automat și de specialiștii din unitatea responsabilă de RETP a organului central de mediu al administrației publice.

9. CARE SUNT BAZELE JURIDICE ALE RETP?

Protocolul CEE-ONU privind registrele emisiilor și transferului de poluanți a fost ratificat de RM prin Legea nr. 99 din 26.04.2013 pentru ratificarea Protocolului privind registrele emisiilor și transferului de poluanți la Convenția privind accesul la informație, justiție și participarea publicului la adoptarea deciziilor în domeniul mediului.

În procesul de elaborare și funcționare a registrului național se aplică prevederile *Legii cu privire la transparența decizională, nr. 239-XVI din 13.11.2008*. Publicul are posibilitatea să transmită comentarii, informații, analize sau opinii relevante într-un timp rezonabil, dar nu mai mic de 30 de zile calendaristice.

Cadrul instituțional necesar pentru înființarea și reglementarea Registrului emisiilor și transferului de poluanți, pentru a încuraja participarea publicului la luarea deciziei în probleme de mediu, precum și pentru a contribui la prevenirea și reducerea poluării mediului este stabilit prin Regulamentul RETP al Republicii Moldova, aprobat de Guvernul Republicii Moldova.

10. CUM SE UTILIZEAZĂ DATELE PRIVIND RETP?

Oricine (persoană juridică sau fizică) **poate accesa și utiliza datele** disponibile de la RETP. Autoritățile publice, organizațiile neguvernamentale, comunitatea științifică, companiile de asigurări, operatorii înșiși și alți utilizatori pot folosi datele despre emisii, de exemplu, pentru a vedea ce emit unitățile industriale din vecinătate sau pentru a monitoriza tendințele privind emisiile instalațiilor industriale selectate. La fel, datele sunt utilizate pentru a contribui la transparență și la participarea publicului la luarea deciziilor de mediu.

Informațiile din RETP sunt puse la dispoziția publicului de către administratorul registrului național, fără înștiințare prealabilă, în oricare dintre următoarele situații:

- a) sunt de interes public;
- b) au implicații asupra modului de gestionare și de operare a Registrului național în conformitate cu legislația națională în vigoare, legislația internațională sau cu condițiile de utilizare prevăzute în prezenta lege;
- c) au ca scop asigurarea și menținerea securității Registrului național;
- d) sunt furnizate Registrului de tranzacții independente al Comunității sau Registrului de tranzacții independente al Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, de către organul central de mediu al administrației publice;
- e) furnizarea informațiilor se face în conformitate cu funcțiile și cu atribuțiile unor autorități publice ale administrației centrale, stabilite în baza unui act normativ;
- f) furnizarea informațiilor are ca scop prevenirea sau investigarea unei situații de fraudă sau a altei activități care nu se desfășoară conform prevederilor legale;
- g) furnizarea informațiilor se realizează în conformitate cu procedurile legale.

11. SUNT PERICULOASE EMISIILE RIDICATE PRODUSE DE INSTALAȚII PENTRU MEDIUL ÎNCONJURĂTOR ȘI PENTRU SĂNĂTATEA UMANĂ?

Acest lucru depinde, în mare măsură, de poluantul emis și de cantitatea de poluant emisă în aer, apă sau sol.

Experții determină calitatea mediului prin aplicarea concentrațiilor de poluare în aerul înconjurător sau în corpurile de apă. Aceste niveluri sunt reglementate în conformitate cu orientările emise de UE și de OMS pentru a proteja atât sănătatea umană, cât și mediul. Uniunea Europeană a elaborat un corp amplu de legislație care stabilește standarde și obiective bazate pe sănătate, pentru un număr de poluanți în aer, sol și în corpurile de apă.

12. EMISIILE RIDICATE PRODUSE DE INSTALAȚII ÎNSEAMNĂ STANDARDE DE MEDIU SLAB DEZVOLTATE?

Nu. Această concluzie nu este acceptabilă. Trebuie să se țină seama de faptul că datele privind emisiile și transferul deșeurilor nu vorbesc despre dimensiunea sau starea echipamentelor unei instalații. De exemplu, o instalație sau o unitate mare cu o capacitate mare de producție poate emite un număr mare și/sau cantități mari de substanțe. Însă, dat fiind că instalația a aplicat cele mai bune tehnici disponibile, inclusiv optimizarea procesului, poluarea produsă de aceasta este relativ scăzută pe unitate de produs.

Totodată, o instalație mică poate emite un număr mic și/sau cantități mici de substanțe, însă, dat fiind că procesele tehnologice nu sunt modernizate, emisiile pe unitate de produs sunt, de fapt, relativ ridicate.

O evaluare a posibilelor standarde de mediu scăzute aplicate la instalație se face doar pe baza unui studiu de caz, care ia în considerare cel puțin dimensiunea instalației.

13. AU FOST AUTORIZATE EMISIILE RAPORTATE?

Da. Ministerul Mediului (inclusiv Inspectoratul Ecologic de Stat și AGRM) examinează cererile și perfectează actele pentru autorizarea activităților ce țin de folosirea resurselor naturale și de prevenirea poluării mediului:

- autorizație de gestionare a deșeurilor;
- autorizație pentru emisia poluanților în atmosferă de la sursele fixe de poluare;
- autorizații de folosire specială a apei;
- autorizații de tăieri în fondul forestier și ale vegetației din afara fondului forestier.

Toți agenții economici care au obținut autorizații și cad sub prevederile RETP vor fi obligați să raporteze.

14. OPERATORII POT SĂ NU RAPORTEZE DATELE CONSIDERATE CONFIDENȚIALE?

Informațiile oferite autorităților din partea operatorilor cu caracter comercial confidențial nu trebuie să fie făcute publice

Operatorii au dreptul să solicite autorităților competente confidențialitatea anumitor date raportate, potrivit articolului 11 din Regulamentul (CE) nr. 166/2006.

Informațiile care au fost obținute de autorități în conformitate cu Regulamentul RETP și care au caracter comercial confidențial nu trebuie să fie făcute publice, cu excepția cazurilor prevăzute de Regulament sau în alt mod prevăzut prin lege sau în măsura în care astfel de informații comerciale sunt deja făcute publice.

Administratorul registrului național din cadrul organului central de mediu al administrației publice are acces deplin la informațiile din registrul național, având următoarele obligații:

- a) să respecte prevederile referitoare la confidențialitate în raport cu datele și informațiile luate la cunoștință prin natura lucrului cu registrul național și/sau furnizate de către titularii de cont;
- b) să păstreze confidențialitatea informațiilor cu privire la operatori, verificatorii sau reprezentanții autorizați ai acestora, cu respectarea prevederilor Regulamentului RETP.

15. NU GĂSESC O INSTALAȚIE PE CARE O CONSIDER CA FIIND DIN CADRUL RETP. DE CE?

În prezent, trebuie să raporteze date privind emisiile circa 5 000 de agenți economici, circa 150 de mine și cariere, circa 100 de operatori apa-canal, circa 2 000 de companii care produc sau dețin deșeuri și 50 de companii care tratează deșeuri.

Daca nu găsiți agentul economic care vă interesează sau pentru mai multe detalii, contactați organul central de mediu al administrației publice.

16. CE SE ÎNTÂMPLĂ DACĂ O INSTALAȚIE NU ÎȘI RESPECTĂ OBLIGAȚIILE DE RAPORTARE?

Odată ce o instalație face obiectul cerințelor de raportare în conformitate cu Regulamentul RETP, operatorul trebuie să prezinte informații relevante autorității sale competente. În caz contrar, ***sanctiunile vor fi impuse*** așa cum se specifică în Codul contravențional al Republicii Moldova, nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 și pot fi înaintate acțiuni pentru nerespectarea legislației și recuperarea prejudiciului cauzat mediului ca urmare a încălcării prevederilor actelor legislative și normative în cadrul desfășurării activității.

17. CE ASPECTE DE MEDIU NU SUNT INCLUSE ÎN RETP?

Datele din RETP se bazează pe liniile directoare ale Regulamentului RETP. Regulamentul stabilește exact ce tip de instalație trebuie să raporteze emisiile poluante. Aceasta înseamnă, de asemenea, că domeniul de aplicare al regulamentului nu acoperă nici toate instalațiile, nici toate emisiile. De exemplu, RETP al RM nu are informații despre:

- centrale nucleare. Astfel de instalații industriale nu fac parte din sectorul energetic al țării, astfel cum sunt enumerate în Regulamentul RETP;
- zgomot. Regulamentul RETP nu enumeră zgomotul ca poluant. Prin urmare, nu există cerințe de raportare a emisiilor de zgomot pentru nicio instalație;
- utilizarea agenților de protecție a plantelor în contextul bunei practici profesionale;
- evacuările de organisme modificate genetic (OMG).

18. CUM ȘI ÎN CE FORMATE POT FI DESCĂRCATE DATELE RETP?

Organul central de mediu al administrației publice pune la dispoziție și face accesibil publicului Registrul național al emisiilor și transferului de poluanți prin diseminarea gratuită pe pagina internet a RETP în termenul stabilit.

Datele pot fi accesibile ca document pdf sau Excel.

19. CARE SUNT CELE MAI BUNE PRACTICI? CE ESTE THRU.DE?

2

Thru.de este un portal de internet operat de Agenția Federală de Mediu din Germania (UBA), care oferă date de mediu de la aproximativ 5 000 de instalații industriale înregistrate în Germania, și anume informații privind cantitatea de emisii poluante în aer, apă și sol, precum și privind transferurile în afara amplasamentului de deșeuri și de poluanți din apele reziduale (dintr-o listă de 91 de poluanți, inclusiv metale grele, pesticide, gaze cu efect de seră și dioxine), începând cu 2007. Anumite informații despre emisiile provenite din surse difuze sunt, de asemenea, disponibile și vor fi îmbunătățite treptat. Registrul german contribuie la transparența în domeniul informației de mediu și la participarea publicului la procesul de luare a deciziilor privind mediul. Acest instrument implementează Protocolul CEE-ONU privind registrele emisiilor și transferului de poluanți la Convenția de la Aarhus.

Thru.de este funcțional din 2007 și este actualizat regulat. Autoritățile competente ale statelor federale din Germania primesc datele de la instalațiile industriale, care aplică software-ul BUBE pentru raportarea datelor.

Numele Thru.de a fost ales pentru o mai bună percepere din partea publicului, denumirea oficială *Schadstofffreisetzungs- und Verbringungsregisters* fiind considerată prea complicată. În mitologia nordică, numele zeiței Thrud înseamnă „putere”, și, prin asociație, portalul cu această denumire oferă informații transparente, corecte și fiabile privind emisiile de poluanți în mediu.

Mai multe informații pe: <https://www.thru.de/3/thrude/>

20. CE ESTE E-RETP?

Registrul european al emisiilor și transferurilor de poluanți (E-PRTR) este un registru la nivel european care oferă date cheie despre mediu, ușor accesibile, din instalațiile industriale din statele membre ale Uniunii Europene și din Islanda, Liechtenstein, Norvegia, Serbia și Elveția. Acesta a înlocuit registrul european al emisiilor poluante anterior (EPER).

E-PRTR conține date raportate anual de peste 30 000 de unități industriale din Europa și acoperă 65 de activități economice din 9 sectoare industriale.

O unitate sau o instalație trebuie să raporteze date la Registrul E-PRTR dacă întrunește următoarele criterii:

- ✓ operează cel puțin una dintre cele 65 de activități economice enumerate în anexa I la Regulamentul (CE) nr. 166/2006 și depășește cel puțin unul dintre pragurile de capacitate E-PRTR;
- ✓ transferă deșeuri în afara amplasamentului peste pragurile de capacitate specifice stabilite în articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 166/2006;
- ✓ eliberează poluanți pentru care se depășește valoarea pragului de capacitate specificat pentru fiecare mediu – aer, apă și sol – în anexa II la Regulamentul (CE) nr. 166/2006.

Datele care trebuie raportate anual de fiecare instalație care depășește valorile pragurilor aplicabile, specificate în anexa 2 la Regulamentul (CE) nr. 166/2006, sunt următoarele:

- eliberarea în aer, apă și sol a oricăruia dintre cei 91 de poluanți E-PRTR;
- transferurile în afara amplasamentului ale oricăruia dintre cei 91 de poluanți E-PRTR în apele reziduale destinate tratării;
- transferurile de deșeuri în afara amplasamentului (raportate în tone pe an) pentru recuperare sau eliminare. Pentru deplasările transfrontaliere de deșeuri periculoase în afara țării raportoare trebuie furnizate detalii despre receptoarele de deșeuri.

Mai multe informații pe: <http://prtr.ec.europa.eu>

21. EXISTĂ RETP-URI ÎN ALTE ȚĂRI?

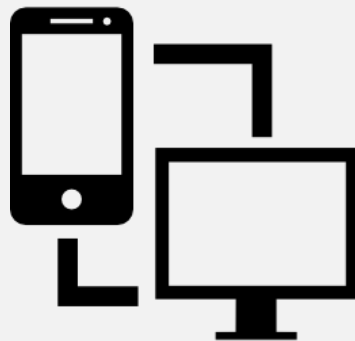
Da, alte țări au, de asemenea, RETP-uri. Statele Unite au cel mai vechi RETP național permanent. Se numește Toxics Release Inventory (TRI) și a fost înființat în 1986. Pentru o selecție de RETP-uri europene și internaționale, accesați link-urile:

<https://www.thru.de/3/thrude/links>

[/links-international/#c1479](https://www.thru.de/3/thrude/links)

<https://www.unece.org/env/pp/prtr>

[/intlimages/about.html](https://www.unece.org/env/pp/prtr)

22. EXISTĂ RETP ÎN ROMÂNIA?

Regulamentul (CE) nr. 166/2006 a devenit obligatoriu și aplicabil direct în toate elementele sale în România începând cu data de 1 ianuarie 2007 prin dobândirea statutului de stat membru al Uniunii Europene. Pentru implementarea acestui regulament comunitar România a instituit un PRTR național și a început procesul de raportare cu frecvența și la termenele stabilite de Comisia Europeană, transmițând colecțiile anuale de date către registrul european – E-PRTR.

PRTR al României cuprinde informații privind emisiile și transferurile din anii raportați. Pe lângă aceste colecții, registrul național conține informații privind legislația aferentă internațională și națională, metodologii de raportare, metodologii de calcul, forum de întâlnire pentru comunitatea implicată în raportare, spațiu special pentru exprimarea opiniei publicului referitor la dezvoltarea registrului și alte informații publice.

Primul an în care România a efectuat raportul în domeniul dat către Comisia Europeană a fost 2008, an în care s-a făcut colectarea datelor de emisie și transferuri ale complexelor industriale din 2007. Raportul național a fost transmis către Comisia Europeană în vederea includerii în E-PRTR, care a devenit accesibil publicului din data de 9 noiembrie 2009 pe site-ul web <http://prtr.ec.europa.eu/#/home>.

Mai multe informații pe: <http://prtr.anpm.ro/>

23. CARE ESTE ROLUL ONG-URILOR?

Fiecare țară asigură oportunități corespunzătoare pentru participarea publicului la elaborarea registrului său național al emisiilor și transferului poluanților, prin legislația sa națională și asigură accesul liber la datele RETP.

Conform prevederilor din articolul 1 al Regulamentului (CE) nr. 166/2006, fiecare țară va asigura accesul liber al publicului la informație prin măsurile propuse privind elaborarea registrului său național al emisiilor și transferului poluanților și prin primirea oricăror comentarii, informații, analize sau opinii considerate relevante în procesele de luare a deciziei, iar autoritățile competente vor ține cont de rezultatul participării publicului.

Informațiile privind decizia și considerațiile pe care ea se bazează trebuie să fie puse la dispoziția publicului în cel mai scurt timp.

ONG-urile pot monitoriza corespunderea/corectitudinea datelor din RETP și pot anunța autoritățile despre emisiile accidentale etc.

Broșura este elaborată în cadrul proiectului realizat de Centrul Regional de Mediu pentru Europa Centrală și de Est în parteneriat cu Ministerul Mediului și Asociația Obștească EcoContact, cu suportul metodologic și financiar al Ministerului Federal pentru Mediu, Conservarea Naturii și Securitatea Nucleară al Germaniei în cadrul Programului de asistență consultativă (AAP) pentru protecția mediului în țările Europei Centrale și de Est, Caucaz și Asia Centrală și alte țări din vecinătatea Uniunii Europene, supravegheat de Agenția Federală de Mediu a Germaniei (UBA).

AO EcoContact:

EcoContact / Aarhus Centre for Environmental Information and Consultation/

Republica Moldova, MD 2009, Chișinău, str. Alexei Mateevici

71, of. 8A

Tel. (# 373 22) 99 61 62 / (# 373 22) 99 61 63

GSM + 373 797 166 96

office@vox.md

www.eco.vox.md